

Govor predsednika Donalda Tuska v Evropskem parlamentu o nedavnem zasedanju Evropskega sveta, ki je potekalo 15. oktobra 2015

Spoštovani predsednik, spoštovani poslanci Evropskega parlamenta,

preden vam poročam o zasedanju Evropskega sveta, ki je potekalo 15. oktobra, in o naslednjih korakih, bi rad povedal naslednje:

Kriza oziroma bolj rečeno izziv, s katerim se zdaj soočamo vsi skupaj kot skupnost, kot Evropska unija, je morda naš največji izziv v več desetletjih. Prepričan sem, da bi lahko ta izziv spremenil Evropsko unijo, ki smo jo zgradili. Lahko bi celo izničil naše dosežke, kot je potovanje brez meja med schengenskimi državami. Še bolj nevarno pa je, da bi lahko privedel do tektonskih sprememb na evropskem političnem prizorišču. To pa ne bi bile spremembe na bolje. Doživljamo resnično izredne čase, ki zahtevajo izredne ukrepe, izredne žrtve in izredno solidarnost. Zame kot predsednika Evropskega sveta in verjetno za večino izmed nas je najvažnejše zagotoviti enotnost naših držav članic in naših evropskih institucij. To krizo bomo reševali skupaj. Ne želim niti pomisliti, kaj bi se lahko zgodilo v nasprotnem primeru.

Vse od začetka krize poudarjam pomen varovanja naših zunanjih meja. Nismo se še dogovorili, kako bi to operativno izvedli, a se voditelji vsaj strinjajo, da mora biti naša prednostna naloga zavarovati zunanje meje EU. Razmere se bodo žal še poslabšale, kot sem posvaril ob zadnjem nastopu v tem parlamentu. V mislih imam na primer nov val beguncev iz Alepa in sirskih regij, v katerih Rusija izvaja bombne napade, ki zajema več kot 100.000 novih beguncev.

Spoštovani poslanci,

na zadnjem zasedanju Evropskega sveta so voditelji previdno pozdravili prizadevanja Evropske komisije za dogovor s Turčijo na temo migracij. Ob tem bi se rad osebno zahvalil podpredsedniku Timmermansu, ki je veliko dela vložil v tehnične podrobnosti. Naj še enkrat poudarim, da je dogovor s Turčijo smiseln le, če bo pripomogel k zaježitvi migracijskih tokov v Evropo. To sodelovanje ne bo enostavno. Ne smemo si delati utvar, da lahko katera koli tretja država, vključno s Turčijo, prevzame naše delo pri varovanju naših meja.

Drugič, voditelji so se seznanili s prizadevanji, da bi enajst žariščnih točk v Grčiji in Italiji lahko začelo v celoti delovati do konca novembra. Ta ambiciozni rok bo zahteval znatno okrepitev človeških virov in finančnih sredstev agencije Frontex in Evropskega azilnega podpornega urada (EASO). Evropske agencije imajo za zdaj manj kot polovico tistega, kar potrebujejo. Kar zadeva vlogo žariščnih točk, smo začeli odkrito razpravljati o tem, kako naj bi delovale. Ta razprava se nadaljuje.

Tretjič, izčrpno smo razpravljali o tem, kako zavarovati naše meje. Takoj moramo prenehati s povsem nepotrebnim prerekanjem med pristaši varovanja zunanjih meja ter zagovorniki solidarnosti in odprtosti. Potrebujemo oboje. Da bi začeli urejati razmere na naših mejah, moramo ponovno vzpostaviti učinkovit nadzor zunanjih meja. To mora zajemati ustavitev nezakonitega prehajanja naših meja, registracijo vseh prosilcev za azil in organizacijo ustreznih zmogljivosti za sprejem. To samo po sebi še ne bo ustavilo tokov, a jih bo znatno zmanjšalo. Evropski svet se je v zvezi s tem dogovoril, da bodo sedanja pooblastila agencije Frontex razširjena. V obmejnih krizah bo lahko posredovala hitreje in odločneje, prevzela pa bo tudi pobudo pri vračanju migrantov z neurejenim statusom. Da bi do tega prišlo čim hitreje, potrebujemo pomoč Evropskega parlamenta. Cilj je agencijo Frontex opremiti z instrumenti, ki jih potrebuje za celovito varovanje evropskih meja. Pohvalil bi rad učinkovito delo, ki so ga poslanci že opravili v zvezi s financiranjem tako agencije Frontex kot EASO.

Obenem pa se bomo morali posvetiti temu, kako nadgraditi našo notranjo solidarnost med državami članicami. Kot prvi korak bo treba agenciji Frontex in EASO zagotoviti vse potrebne vire in sredstva ter uveljaviti mehanizem začasne premestitve, da bi razbremenili najbolj prizadete med našimi državami članicami.

Spoštovani poslanci,

pri tej krizi ne gre zgolj za sirske begunce. Za čez dva tedna sem sklical vrh evropskih in afriških voditeljev v Valletti. Naš cilj ob

pomoči naših afriških sogovornikov je, da bi ta vrh pripomogel k oblikovanju resničnega evro-afriškega partnerstva na temo migracij.

Evropski svet je sklenil, da želimo doreči konkretne operative ukrepe, ki bodo pravični in uravnoteženi, v zvezi z učinkovitim vračanjem in ponovnim sprejemom, razbijanjem kriminalnih združb ter preprečevanjem nezakonitih migracij, kar bodo spremljala resnična prizadevanja za odpravo temeljnih vzrokov zanje in v podporo družbeno-gospodarskemu razvoju Afrike ter zaveza glede trajnih možnosti za zakonite migracije.

Prizadevali si bomo preučiti možnosti za razvoj varnih in vzdržnih zmogljivosti za sprejem v prizadetih regijah ter zagotavljanje trajne perspektive in ustreznih postopkov za begunce in njihove družine, tudi prek dostopa do izobraževanja in delovnih mest, dokler se ne bodo mogli vrniti v države izvora.

In nazadnje, pozvali bomo države članice, naj še naprej prispevajo k prizadevanjem v podporo Uradu Visokega komisarja Združenih narodov za begunce, Svetovnemu programu za hrano in drugim agencijam ter podprejo regionalni skrbniški sklad EU za odziv na sirsko krizo in skrbniški sklad EU za Afriko.

Spoštovani predsednik, spoštovani poslanci,

ob koncu še o Veliki Britaniji: voditelje sem seznanil s pripravljalnimi razpravami med mojimi uradniki in Združenim kraljestvom v zadnjih mesecih. Pozdravili smo zavezo predsednika vlade Camerona, da nas bo do začetka novembra pisno obvestil o specifičnih pomislekih Združenega kraljestva.

Hvala lepa.

Press office - General Secretariat of the Council of the EU

Rue de la Loi 175 - B-1048 BRUSSELS - Tel.: +32 (0)2 281 6319

press@consilium.europa.eu - www.consilium.europa.eu/press